

מסורת הש"ס

הכל הייבין פרק ראשון חגיגה

ט.

עין משפט
נר מצוה

גג א מיי פיה מהלכת
מניגה לכה ד יו
גב ב מיי סס הלכה ו
גה ג מיי סס הלכה ו
גד ד מיי סס הלכה ו
ו פ"ד הלכה ה
גה ה מיי סס פ"ד הלכה
ה:

תורה אור השלם

1. מעות לא יוכל לתקן
והסור לא יוכל
להקנות: יחזיק א טו
2. ישעיהו יחזיק האבל
מצות וביום השביעי
עצרת לין אלהך לא
תעשה מלאכה.
דברים טו ח
3. ותנתם אחו וכו' לין
שבעת ימים תחזיק חקת
עולמך לדורייכם בחדש
השביעי חזונו אתו:
ויקרא כג א

מוסף רש"י

והוליד ממנה ממור.
עני נלי ומכר לו וכן
שמואל קים ויבוחו כב.
אם כן למה נאמר
שבעת לתשלומין. והא
הדן לגג המלח שפיר
הוא כפטי ימים ויפסדו ו.
נשוא ביום מביא
בבילה אינו מביא. נשוא
ניר ביום ח'. שאלו לקרן,
מחיל ב' קרנות. כלל ח'
אינו מביא. ולפני קרן
טומאה אירכסא היא. דלילה
מחיל וכן ויבוחו ח'.

רבינו תנאל (המשך)

אוחו כלומר יום ראשון
אחר חוגג ואי אחר חוגג
כל ו. א"כ לפי נאמר
שבעת ה' תשלומין.
לזה. פירוש ר' יוחנן סבר
מי שנתחייב לתמונה ביום
הראשון ולא תנ שפסל
כל שאר ימות התג ואם
לא נתחייב בראשון כיון
שהיה חולה וכיוצא בו
שיאנו מתחייב בחגיגה
א"כ ר' דאמח בשיני פטור
הוא ור' אושעיא סבר
כיון דאמח בשיני חייב
לשלם בשאר הימים אין
לא ימות התג תשלומין
הן זה לזה. א"כ ראשון
חגיגה ביום ראשון
ותפשט בשיני איכא
בגיהוה. ר' יוחנן סבר
פטור כיון דלא חוי
בראשון לא חוי בשני. ור'
אושעיא סבר לו אלא יאכן
זה שחילקי לו חקין ור'
יוחנן כשנטמא בבילה
להעמידה בזב ונתייחס הן
למבין. ויסקינן מי א"ר
יוחנן הכי והאמר חזקיה
נטמא ביום מביא. פי'
ניר שנטמא טומאת מת
ועור נשוא ביום שמיני
לנומאחו הראשונה
טומאת מת אחרת מביא
ב' קרנות נשוא בבילה
אינו מביא. ר' יוחנן סבר
אף בבילה נמי מביא והאי
ניר בבילה שמיני שלו לא
חוי לאחיו קרבן וקארי
יוחנן חייב להביא קרבן
אחר בתלום ח' ימים
לטהרות. ואע"פ שלא
נתייחס בעת טומאתו. ופירק ר' רימיה שאני טומאה הואיל ואיך לה תשלומין בפסח שני פירוש הלא מי שנטמא לילי
י"ד בטיסן או קטירם לכן לא נתייחס עדיין להקריב בפסח בעת טומאתו ואע"פ כנתייחס באותו פסח להשלימה כ"ר
ב"ר בפסח שני שכן זה הגורו זהו שאמרנו דמיידי בניור מפורש בכירותו פ' ארבעה מחסורי כספר כנמרא ויניר שנטמא
טומאת הרבה. ואוקימנא תהם לר' יוסי ביר יהודה. ודלא כר' דהניא יקוש את ראשו ביום ההוא ביום הבאת קרבנותיו
דברי רבי ר' יוסי כ"ר אומר ביום גלגלתו. דאי ר' לא משתבת לא ניר שנטמא טומאת הרבה להיפטר בקרבן אחר
ופירש הכי תהם כיון דאי ר' נתייר טהרה עד שמיני לא חיילא עליה אי נשטמא בשביעי חזונו ועטמא בשביעי אחר כולה
טומאה אירכסא היא ולית הכא טומאה הרבה. דאי נשטמא בשמיני שלו חזונו ועטמא בשמיני אחר חזונו ועטמא בשמיני

זהו הבא על הערוך דטפי בושמו ניכר שהמזור נראה לעולם אבל
שאר ענינות רוח יונוגן אין ערוי לפעו:
נאמר עצרת בפסח. וזכורנו למי יליף לה ר' יוחנן בשם ר' ישמעאל
נאמר חמשה עשר בפסח ונאמר חמשה עשר בתג מה

להלן וי"ט אחרון תשלומין לראשון
אף כל ק"ט אחרון תשלומין לראשון
ואו ליכא למיפדך כפרין בש"ס שלנו
דהא גזרה שוה גמורה (וי) כדילפינן
מינה נכוסה כפ' הישן (דף סו.) ועוד
יהודה נר ספרה נשם רבי אושעיא
דריש התם ותמוסם אותו חג לה'
שבעת ימים ופי' שבעת הם והלא
שמנה הם אלא יא שנת (מהס) הרי
ו' ר' יוסי עני ופי' מאלן למדנו שאין
חגיגה דומה שנת והלא ממקום אחר
המיו רבי יוחנן אחוי דרנן ספרה
והמניא אף בפסח חן עממה לא מנן
שנת הרי (ששה) הגע עלמך שחל
י"ט ראשון ואחרון בשנת (לא) מהס
שני ימים) הרי כאן ששה אחא יהודה
נר ספרה נשם ר' אושעיא ותמוסם
אוחו חג לה' שבעת ימים (ו) לא מהס
שנת שכנר למדנו שאין חגיגה דומה
שנת ומה מ"ל תמונה לרבות יו"ט
האחרון תשלומין לראשון וכל אותן
דרשות אינן נכאן אף בפרק אלי
דברים (פסחים דף ע.) מייתי לה היא
דיהודה ספרה ופירך עלה היא דחל
יו"ט הראשון והאחרון בשנת הרי כאן
ששה ולא מייתי תמונה:
תשלומין זה א"ה. והביא
דלקמן (דף ק.)

דילפינן תשלומין לחג השבועות מחג
המולות כל ו' לא מסתבר למימר
תשלומין זה לזה כיון דחול גמור הוא:
בין דא' חוי בראשון חו יא חוי
בשני. וז"ע אם היה פטור
בראשון ומגר בשני מי אמרינן כיון
דחייבא עליה רמיא בראשון לא חוי
פקע מיניה אע"ג דהשתא לא חוי
אל דלמנא כיון (ו) דתשלומין זה לזה לר'
אושעיא לאו מיחייב ומיהו כיון
דהשתא לאו נר חייבא הוא לא מני'
מייתי ליה הואיל ואינו צביאה לא
חוי צבאה:
נשוא ביום מביא. גבי ניר
שנטמא קאי דע"כ לא פליגי
רבי ור' יוסי נר יהודה (ניר דף יח.)
(ו) כנטמא בשמיני שכן יא לא שמיני
הלאים להביא קרבן אכל גליל לעליה
דלא חוי לקרבן לא ורכי יוסי נר
יהודה דנקט נטמא בשביעי לאו משום
הנחת קרבן הוא אלא דחייב ליה
כמה טומאות בשביעי:
שאני טומאה הואיל ויש לה
תשלומין בפסח שני. היה
קשה למורי א"כ כפירא ליה לר' יוחנן

נטמא ביום ראשון וחוי בשני מייתי חגיגה אם כן לימא לעיל ריש מביילתין
לאמרי פפא בראשון ונטהר בשני יש לומר דאין הכי נמי אלא משום
דלרבי טמא דכנסתין לא מני למימר הכי נקט מילתא דשוו למריהו:
שני
נטמא ביום ראשון וחוי בשני מייתי חגיגה אם כן לימא לעיל ריש מביילתין
לאמרי פפא בראשון ונטהר בשני יש לומר דאין הכי נמי אלא משום
דלרבי טמא דכנסתין לא מני למימר הכי נקט מילתא דשוו למריהו:
שני

נטמא ביום ראשון וחוי בשני מייתי חגיגה אם כן לימא לעיל ריש מביילתין
לאמרי פפא בראשון ונטהר בשני יש לומר דאין הכי נמי אלא משום
דלרבי טמא דכנסתין לא מני למימר הכי נקט מילתא דשוו למריהו:
שני

לא שנו. הא דמניא לקמן אוחו אתה חוגג ולא יומר אלא שלא גמר
היום: אכל גמר היום. ולא היה לו שהות להקריב כל חגיגות
שהפריש: מתני' מי שלא חג. שלא הביא חגיגתו ביום הראשון
של חג: וי"ט האחרון של חג. חוגג שמיני עזרת ואע"ג דרגל כפני

עמנו הוא הוי תשלומין לראשון: והוליד
ממור. שהביא ספולין עיטראל והיא
זכרון (ו) לפירך אין עינומי נמקין
במשכה: יכול להחזיר. דמי גניבמו
וגולמו לבעלים: ויסקן. והיא מתוקן
מן המטא: מטווס. מקולקל:
גב' מהני מילי. ד"ט האחרון של
חג הנסאות תשלומין לקרבנות החג
ליחידים: עזרה כשביעי של פסח.
בפרשת כל הכבוד ששת ימים תאכל
מלות וזיום השביעי עזרת (דברים טו):
מה לשביעי של פסח. תשלומין
לראשון שהרי אינו חלוק משלפניו.
שמיני עזרת חלוק משלפניו לענין
פזיר קש"י: מופנה. וזריכה גזירה
שזה ו' עתה מופנה דמו לא פריקין
למיה מדי דכל גזירה שוה מופנה
עלמין ואין משביעין: לא"י. בלמח:
הא כפיס לא טעשה מלאכה. הבהוא
קרא גופיה וזיום השביעי עזרת
ל' אלהן לא טעשה מלאכה: ופנה
מיי' לא מהכא. משום דר' יוחנן
דגמר לה כדאמרין לעיל אמורה הוא
נקט הכא האי לישנא: כל שבעת.
כל יום ויום: כחדש השביעי. כל
יום החג האמור כחדש השביעי:
יכול יא חוגג והולך כל החג.
אזיה יום שירצה לתשלומי החג אם
לא הקריב בתג: פ"ל אוסו. כפייה
דקרא מרי אוחו כמיני ביה: מאי
תשלומין. ילדן חן חויבא (ו) כוון
תשלומין לראשון. שחרי יום אחד
עשה הכתוב עיקר כוולן דמכחי אוחו
ושלאחריו עשה תשלומין לו: כוון
תשלומין זה לזה. אין לך יום בהס
שאין חובתו תליה בו כעלמו למי
עלן חובתו בימים שלפניו (ו) יום ראשון
שהוא נראה להביא עיקר לדידה
וימיו שלאחריו תשלומין לו: חגיגה.
אינו ראי ליראות כדאמרין במתני' (ו):
נטמא ביום. כדברותו (דף טו.) מן
נער מביא קרבן אחד על טומאות
הרבה ואמר חזקיה נטמא ביום ח'
שהוא ראו להביא קרנות ולהתחיל
מנין נזירותו וימים שמנה קודם
טומאה צלנין כמו שגל' וזיום השמיני
יבא שמי מוריס או שני בני וגו' והזיר
לה' כל ימי נזרו וגו' והימים הראשונים
יפלו כי טמא נזרו (נמנדר ו): מביא.
קרבן על הטומאה השנית שכנר
נתחייב בקרבן הטומאה והתחילה
שניה והכי ו' טומאה אחרת. אכל
נטמא בליל שמיני אינו מביא אלא
קרבן אחד דכיון דלא יא טומאה הראשונה לשעה שהיא ראויה להביא
עליה קרבן לא נתייחס בקרבן הראשון ואין לו תשלומין: ורבי יוחנן
אמר. הואיל ועבל טומאתו ראשונה והעריב שמש נתייחס בקרבן
ואף על פי שאין לילה ראו לקרבן. אלמא אף על גב דלא ראו
לקרבן יש לו תשלומין: שאני טומאה. קרבן הנדמה משני הטומאה ולפיכך יש לו תשלומין ואף על גב דלא נראה להביא:
יש לה תשלומין. (ו) כגון אלו כפסח שני שהרי מי שלא נראה כראשון יש לו תשלומין אלא משום
דלרבי טמא דכנסתין לא מני למימר הכי נקט מילתא דשוו למריהו:
שני

רבינו תנאל
רבינו יוחנן פירש
עשר בהמות לחגיגתו
הקריב חמש ביום טוב
ראשון חזר ומקריב חמש
ביומי האחרון. קשיין
אחריי דלא לאי ש"ס
כאן כפסח כאן כמפרש
ש"ס אמר נמי שמינה
לא יוחנן ד' לא שנו כיון
שפסק שוב אינו מקריב
אלא שלא גמר היום
ראשון מולד אקריב
שניור שייירוהו לזמן אחר
ונשני כיון נדרים
נדבות. אבל גמר היום
חזרו ומקריב: מתני' מי
שלא חג ביומי הראשון
חוגג והולך את כל הרגל
כולו ויריט האחרון
וגמירין ויריט לתשלומין
מרכיב בתג ותמוסם
אוחו תג לה' שבעת ימים
כשנה חקת עולם וכתוב
בתג המצות ובתג
ששירות ובתג הסוכי
אשכחא דאקריב ליה
כולהו להדרי. תתנת הני
יום שמיני של חג מנא
ליה. א"ר יוחנן גמרין ליה בגי'ש נאמרה עצרת בשביעי של חג. מה שביעי של פסח
יש לו תשלומין אף עצרת רג' יש לו תשלומין ואמרין האי עצרת צריך להיות מופנה ומפורש כפי' נוס' פרק הספלה
שצריך להיות מופנה כ"ר
שחרין מסנן זה הרין שכל גי'ש שהיא מופנה בשני עדיין למירין ואין משיבין. ואפי' שיש לה
שרא אין משיבין. ואם אינה ו' העצרת כותבה בה מופנה. איכא למפרך מה לשביעי של פסח שכן אין חלוק מלפניו פי'
כולן שבעת ימי הפסח קרבן אחד לכולן. קרבן של יום ראשון הוא קרבן לכל הימים. אבל שפנת ימי החג. יום הראשון
י"ג ימים. ויום שמיני י"ג ימים הולכין ומתעטין וביום השמיני מ' אחר הגה חלוקים הן זה מזה. ואמרין לאי אפניו
מופנה כ"ר. ותנא מייתי ליה מהכא ותמוסם אוחו חג לה' שבעת ימים וגו' יכול יהא חוגג והולך כל שבעת תיל אוחו.

א"ר יוחנן גמרין ליה בגי'ש נאמרה עצרת בשביעי של חג. מה שביעי של פסח
יש לו תשלומין אף עצרת רג' יש לו תשלומין ואמרין האי עצרת צריך להיות מופנה ומפורש כפי' נוס' פרק הספלה
שצריך להיות מופנה כ"ר
שחרין מסנן זה הרין שכל גי'ש שהיא מופנה בשני עדיין למירין ואין משיבין. ואפי' שיש לה
שרא אין משיבין. ואם אינה ו' העצרת כותבה בה מופנה. איכא למפרך מה לשביעי של פסח שכן אין חלוק מלפניו פי'
כולן שבעת ימי הפסח קרבן אחד לכולן. קרבן של יום ראשון הוא קרבן לכל הימים. אבל שפנת ימי החג. יום הראשון
י"ג ימים. ויום שמיני י"ג ימים הולכין ומתעטין וביום השמיני מ' אחר הגה חלוקים הן זה מזה. ואמרין לאי אפניו
מופנה כ"ר. ותנא מייתי ליה מהכא ותמוסם אוחו חג לה' שבעת ימים וגו' יכול יהא חוגג והולך כל שבעת תיל אוחו.

א) רחל דחסי כן יג'ל שבעת לתשלומין מלי תשלומין ר"י אחר תשלומין לראשון וירא אחר תשלומין זה לזה וכו'. ב) אינו חוי ואלו י"ל סבר דחייב נקט ויסקינן מי אחר רבי הכי ויחזק חזקיה נטמא ביום מביא. לא יתכן וכו' ונתייחס לה נתייחס לא תלמיך אלא פירוש ניר שנטמא וכו'.